

Przedpłata
wraz
z przesłką
pocztową
wynosi
5 zł. a. w.
rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCJA
i
Administracja
we Lwowie
przy placu
Maryackim
l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 9.

Dnia 8. Maja 1881.

VIII. rocznik.

Treść: Zakończenie wojny podatkowej. — W sprawie stęplowania wykazów umorzeń. — Korespondencya z Krakowa. — Ruch stowarzyszeń. Kwestya stęplowania ksiąg stowarzyszeń. Z powodu sprawozdań rocznych. Poszukuje się kandydata na posadę. Bilanse za r. 1880. Kraków. Milówka. Stow. oszczędn. i pożyczek. Stary-Sącz. Tow. zal. Maków. Stow. poż. „Wzajemna pomoc”. Rudki. Tow. zal. Zbaraż. Tow. zal. Bochnia. Tow. zal. Bóbrka. Tow. zal. Cieszanów. Tow. zal. Limanowa. Tow. zal. Sokal. Tow. zal. Strzyżów. Tow. zal. Podgórze. Stow. poż. „Wzaj. pom.”

Zakończenie wojny podatkowej.

(D. A. Z.) Na wiadomą interpelacyą dep. Wiesenburga w sprawie żądanych przez niektóre władze podatkowe wykazów wkładek oszczędności, celem opodatkowania dochodu z tychże, odpowiedział JE. p. Minister Skarbu według zapisków stenograficznych na 141 posiedzeniu Izby deputowanych dnia 28. kwietnia b. r. jak następuje:

„W myśl postanowień ustawy z 27. grudnia 1880. procenta kapitałów obcych (z wyjątkiem kapitałów zahipotekowanych na realnościach przedsiębiorstwa) nie podlegają opodatkowaniu. W skutek tej zmiany §. 11. punktu 2. patentu o podatku dochodowym z 29. października 1849., na podstawie którego procenta te przy wykazywaniu dochodów nie mogły być potrącane, tracą stowarzyszenia zaliczkowe zastrzeżone §. 23. pat. o pod. doch. prawo potrącania podatku tego z procentów, wierzycielom płaconych. Na ten punkt zwróciło ministerstwo skarbu uwagę władz podatkowych w instrukcyi o wykonaniu ustawy z 27. grudnia 1880. w ustępie następującym: „Gdy zresztą procentów od kapitałów (wkładki „oszczędności, długi i t. p.), na przedsiębiorstwa w mo-
„wie będące, ulokowanych, w tych przedsiębiorstwach „nie opodatkowuje się, to obowiązek fasyonowania i płace-
„nia podatku należy w myśl §. 13. patentu o podatku „dochodowym do pobierających rzeczony procenta“.

Dochodzenia wywołane interpelacyą, w mowie będącą, wykazały, że tylko nieznaczna liczba urzędów wymiaru zawezwała stowarzyszenia zaliczkowe do zestawienia indywidualnych wykazów stanu wkładek oszczędności i pożyczek z dniem 31. grudnia. Wykazy te miały jedyny cel, aby poznać wierzycieli i właścicieli książeczek oszczędności, pobierających procenta, a dotąd od fatowania wolnych i zawezwać tychże do wykonywania obecnie na nich ciężącego obowiązku fatowania dochodów z procentów, w celu wymierzenia podatku dochodowego. U odnośnych stowarzyszeń zaliczkowych powstało przy-

puszczenie, które za zupełnie błędne uważać należy, że wykazów tych zażądano w celu wymierzenia podatku dochodowego samemu stowarzyszeniu, lub w zamiarze nałożenia na takowe obowiązku potrącania rzeczony procenta z wypłacanych wierzycielom procentów i składania takowego w kasach rządowych. Że takie przypuszczenie istnieje, wywnioskować można z ustępu interpelacyi: „tego rodzaju szczegółowe wykazy są do oznaczenia czystego zysku zupełnie niepotrzebne“.

Zażądane faktycznie wykazy, zostały po części bez opozycyi przedłożone, po części zażądano czasu do namysłu, a po części odmówiono wprost przedłożenia takowych. Nie skonstatowano zaś wcale wypadku, ażeby którekolwiek stowarzyszenie miało być krokami prawnymi do przedłożenia wspomnianego wykazu przymuszane. Ażeby jednak zapobiec możliwym przykrościom, na jakie narażone byłyby interesa stowarzyszeń przez przedkładanie tego rodzaju wykazów, postanowiłem zawezwać władze skarbowe: ażeby odstąpiły od żądania indywidualnych wykazów stanu wkładek oszczędności i pożyczek, znajdujących się z końcem roku w obrocie u towarzystw zaliczkowych, a żądanych w celu opodatkowania stron, pobierających procenta.“

Odpowiedź powyższa może w zupełności stowarzyszenia uspokoić, byle tylko p. Minister jak najspieszniej wydał zapowiedziane rozporządzenie do władz skarbowych, wiadomo nam bowiem, że władze te zwykły być więcej oficjalne, niż tego rząd wymaga i często w tém widzą dla siebie pole do popisu, że zasłoniwszy się, iż nie mają obowiązku „czytywania gazet“ udają, że nie wiedzą, czego sobie życzy p. Minister, dopóki tego nie mają na piśmie.

Z odpowiedzi rządu wynika zarazem, że zapatrywanie nasze w Nrze 7. „Związku“ było słuszne, iż z rozporządzenia c. k. Ministerstwa z 31. grudnia 1880 l. 6.669 wcale nie wynikało, jakoby wskazaném im było żądanie wiadomych wykazów, i owszem czyniono to z własnego popędu. W obec takiego postępowania władz skarbowych życzyliby należało, aby rozporządzenie to

było zupełnie jasne, nie dające władzom podrzędnym żadnych furtek do dalszego dokuczania stowarzyszeniom. Skoro rozporządzenie to, którego dotąd jeszcze nie wydano, doręczone będzie władzom skarbowym, postaramy się o jego ogłoszenie.

W ten sposób, sądzący, sprawę opodatkowania stowarzyszeń uważać możemy za załatwioną. Korzyści nowój ustawy niejednokrotnie podnosiliśmy. W zastosowaniu tej ustawy najważniejszą trudność czyniły odsetki bierne, co do których załatwienie, jak widzimy, również korzystne nastąpiło. Nie łudzimy się, że jeszcze nie jedna nasunie się trudność, bo znamy nasze władze wykonawcze, ale będą to już rzeczy drobne, mniejszój doniosłości.

Jest więc obecnie na czasie podać do wiadomości naszych czytelników te usiłowania, na wespół prywatne, o których dotąd nie mogliśmy pisać. Jakie bowiem Redakcja nasza zajęła stanowisko w obec całej sprawy podatkowej, którą ze szczególniejszą troskliwością i dokładnością w piśmie naszym traktowała, wiadomo jest dokładnie naszym czytelnikom z rozlicznych artykułów, umieszczanych w „Związku“. Po za tém jednak nie pomijaliśmy żadnej sposobności, aby drogą prywatnych usiłowań sprawę popierać w przekonaniu, że i sprawy publiczne w sposób poufny najskuteczniej się załatwia.

Lecz pomijamy tu dawniejsze usiłowania nasze, czynione stale i natarczywie niemal u naszych posłów, z których szczególniejszą w tej sprawie wdzięczność winne nasze Stowarzyszenia posłom: Ottonowi Hausnerowi, Dr. Stanisławowi Madejskiemu, Dr. Maxowi Mengerowi, Dr. Arnoldowi Rappaportowi i Dr. Ludwikowi Wolskiemu. Z tymi to posłami w sprawie podatkowej w ciągłych staliśmy stosunkach, a oni w rozumieniu interesu kraju bez względu na prądy polityczne, z uznania godną życzliwością i szczerem zainteresowaniem się sprawą starali się od nas zasięgnąć opinii co do życzeń i słusznych wymagań stowarzyszeń.

Szybki jednak postęp tej sprawy datuje od objęcia teki ministerstwa skarbu przez Dra Juliana Dunajewskiego. W Nrze 14. „Związku“ z r. 1880. wspomnieliśmy o posłuchaniu, jakie miał u tegoż Ministra nasz Redaktor, a z którego wynieśliśmy przeświadczenie, że szczerze rozwojowi naszych stowarzyszeń jest życzliwy. To téż szczegółowo wysłuchał przedstawienia naszego, które w dwóch odrębnych, do Wiednia wysłanych pisemnych przedłożeniach uzupełniliśmy, a w końcu ponownie poparł tę sprawę Redaktor nasz ustnie za pobytu swego we Wiedniu w listopadzie z. r. Wszelkie zbliżenie się nasze do JE. P. Ministra cechowała taka uprzejmość i takie zainteresowanie się sprawą z jego strony, że przypisać je tylko możemy uznaniu potrzeby istnienia i rozwoju naszych instytucji i w wielkiej części

ośmielamy się temu osobistemu zetknięciu się przypisać to pomyślnie załatwienie sprawy.

Dnia 16. grudnia z. r. na posiedzeniu Izby deputowanych oświadczył p. Minister skarbu, że imieniem rządu zgadza się na poczynione przez Izbę Panów dnia 12. maja z. r. na korzyść naszą zmiany w projekcie ustawy, co do których rząd za czasów p. Kriegsaua, względnie p. Cherteka, oświadczył przez usta reprezentanta swego p. radcy dworu Hubera, iż ich przyjęcie nie może, a ustawy takiej do sankcyi nie przedłoży.

Uchwalona jednak właśnie z temi zmianami ustawa dnia 16. grudnia z. r. otrzymała już 27. grudnia z. r. najwyższą sankcyą a z dnia 31. grudnia z. r. datowane jest ministeryalne rozporządzenie wykonawcze, na które wcale żalić się nie potrzebujemy.

Gdy wskutek zbytecznej gorliwości urzędowej wyłoniła się kwestya co do opodatkowania odsetek od wkładek oszczędności, poruszyliśmy tę sprawę natychmiast w nrze 4. i 7. „Związku“ z r. b., lecz nie zadowalając się tém jedynie udaliśmy się znowu do JE. p. Ministra, tym razem za pośrednictwem p. radcy dworu Hankiewicza. W kilka dni po naszym piśmie, nastąpiła powyżej przytoczona odpowiedź w Izbie deputowanych, za którą znowu tylko wdzięczni być możemy JE. p. Ministrowi Dr. Julianowi Dunajewskiemu!

W sprawie stęplowania wykazów umorzeń.

W numerze 22. „Związku“ z r. 1876. str. 86. wyłuszczyliśmy szczegółowo, że niesłusznem i nieprawnem jest żądanie niektórych władz skarbowych przedkładania „wykazów indywidualnych uiszczanych na umorzenie pożyczek poszczególnych rat“ celem wymiaru należności od umieszczanych pokwitowań na „wykazach umorzeń“ w myśl p. t. 47. a. i §. 5. ustawy z d. 13. grudnia 1862. Zarazem wykazaliśmy, jak wielkie groziłoby nam niebezpieczeństwo i jak wielki na nas i członków naszych spadałby ciężar, gdyby należała się opłata stęplowa według skali II. za każdą na wykazie umorzenia zanotowaną wpłatę raty pożyczki.

To téż, jak to w nrze 29. „Związku“ z r. 1878. czytelników naszych zawiadomiliśmy, uchwaliła Rada zarządowa lwowskiego Towarzystwa zaliczkowego, gdy Towarzystwu temu doręczono wezwanie płatnicze w sumie 3.729 zł. 18 ct. z tytułu powyższego za lata 1871.—1875., polecieć Dyrekeyi, aby przeciw tej pretensyi w drodze rekursów broniła się wszelkimi legalnymi środkami, a w razie potrzeby poparła ją przed trybunałem administracyjnym.

W toku instancyi wniosła tedy Dyrekeya lwowskiego Towarzystwa przedstawienie dnia 17. września 1878. przeciw powyższemu wezwaniu płatniczemu, a gdy sprawa do

lipca r. 1880. daremnie oczekiwała załatwienia, Magistrat lwowski zaś, jako władza egzekucyjna, ściągnąć chciał powyższą należność w drodze przymusowej, wtedy udała się Dyrekcya Towarzystwa urzędownie, a redaktor nasz, jako członek tej Dyrekcji, prywatnie do p. Ministra skarbu z zażaleniem i przedstawieniem. Skutkiem tego sprawa przyspieszoną została, ale pierwsza instancja nie uwzględniła powyższego przedstawienia — a Towarzystwo lwowskie wniosło dnia 22. sierpnia z r. rekurs do drugiej instancji. Ministerstwo nie czekając jednak przeprowadzenia sprawy w toku instancji, zażądało przedłożenia sobie tego rekursu i załatwiło go merytorycznie rozporządzeniem z dnia 4. stycznia b. r. l. 35.010. o czem Towarzystwo lwowskie zawiadamia c. k. urząd wymiaru należności, jak następuje:

„Wys. c. k. Ministerstwo skarbu rozporządzeniem z d. 4. stycznia 1881. L. 35.010 orzekło co do rekursu szan. Towarzystwa przeciw wymierzonej do poz. A. 818₇₇, podwyższonej należności stemplowej w kwocie zł. 3729¹⁸, aby powyższą należność, wymierzoną od pokwitowań częściowych spłat od udzielonych pożyczek, rozporządzeniem c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu z dnia 24. maja 1880 l. 13840₇₉, w mocy utrzymaną, zupełnie odpisać, albowiem udowodnionem być nie może, czy i jakie ratalne spłaty bez uiszczenia należności kwitowych pokwitowane zostały.

O czem się Szanowne Towarzystwo zaliczkowe we Lwowie niniejszém zawiadamia.

C. k. urząd wymiaru należności.

We Lwowie, dnia 9. kwietnia 1881.

Balaban w. r.“

Ponieważ zdanie końcowe (ugruntowanie uchwały) było dla nas, dla nadzwyczaj jasnej c. k. stylizacji niezrozumiałém, przeto postaraliśmy się o oryginalny tekst tego ustępu w reskrypcie ministeryalnym, który brzmi:

„Weil nicht erwiesen werden kann, ob und welche „Ratenabstattungen in den Tilgungsausweisen durch Fertigung eines Functionärs*), ohne Entrichtung der Quittungsgebühr, quittirt werden“, a co znaczy: że brak podpisu funkcyjny przy racie, na wykazie umorzenia odpisanej, nie czyni wykazu szeregiem kwitów, należności stemplowej w myśl poz. t. 47. a. podlegających.

Rozporządzenie to jest zupełnie jednakowe, jak znane już czytelnikom naszym podobne rozporządzenie Ministerstwa skarbu z 16. maja 1873.**), wydane w zupełnie podobnym sporze c. k. u. gal. Banku hipotecznego co do należności stemplowych od takich samych, jak nasze, wykazów umorzeń.

Uważamy więc rozporządzenie przytoczone c. k. Ministerstwa skarbu za nader dla nas korzystne rozstrzygnięcie sprawy, zwracamy jednakowoż uwagę Szan. Stowarzyszeń, aby dla wszelkiego bezpieczeństwa nie używały

*) Te słowa c. k. urząd wym. należyt. we Lwowie opuścił — choć są najważniejsze.

**) Patrz „Związek“ z r. 1876. str. 87.

innych wzorów na wykazy umorzenia, niż podanych w „Związku“ Nr. 14. z r. 1880. str. 107. pod lit. K. zwłaszcza, żeby ostatniej rubryki (we wzorze jest ona bez nagłówka) nie zaopatrywano żadnym napisem, np. „Podpis (kasyera), Potwierdzenie“ lub t. p., ani też w rubryce tej nie umieszczał żaden funkcyjny stowarzyszenia (kasyer, kontrolor, urzędnik) swego, choćby skróconego, podpisu. Dla celów naszej wewnętrznej manipulacyi zupełnie wystarcza wypełnienie siedmiu pierwszych rubryk — ósma może pozostać wolną. W myśl zaś rozporządzenia c. k. Ministerstwa skarbu z 4. stycznia 1881. l. 35.010, w ten sposób wystawiane stronom wykazy umorzeń są wolne od należności stemplowych za pokwitowania rat.

Korespondencja.

W Krakowie, dnia 25. kwietnia 1881.

Nareszcie po raz trzeci zwołane Zgromadzenie Członków Towarzystwa Zaliczkowego Krakowskiego przyszło wczoraj do jakiegoś dodatniego rezultatu. Uchwalono zmiany statutu — i dokonano wyborów: Dyrektora oraz 16 Członków Rady Nadzorczej. Zdaje się, że jeżeli były do wczoraj jakieś partyjne zawiści, lub chęci wywołania walki — to na zgromadzeniu słabo występowały — a w toku obrad cechowała nawet dobra wola obie strony walczące.

Co się tyczy sprawozdania rachunkowego — to takowe — jak już z przeszłości przypuścić można — niewielkie obejmuje rezultaty, kilkadziesiąt zł. w. a. zysku uchwalono przenieść do rachunku zysków i strat na rok następny — ale w poszczególnych działach jest widoczne ulepszenie, cechujące większą oględność i roztropność kierunku, szczególnie w ograniczeniu udzielanych pożyczek, których maksimum wynosi 750 zł. Rażąca jest zawsze rubryka kosztów sądowych, czyli procesowych — ale i ta niewłaściwość przy nowo zasilonej Radzie Nadzorczej zejdzie do właściwych granic.

Rozważając krytykę projektu statutów, zamieszczoną w Związku, czujemy się w obowiązku podnieść bardzo taktowne zachowanie się sprawozdawcy komisji statutowej Dra Czernego, który umiał się postawić na stanowisku obronném — ale bez przesady i uporu przy zdaniu komisji.

Temu też tylko zawdzięczać trzeba, że statut zmieniono w myśl wskazówek „Związku“ — to jest zachowano porękę nieograniczoną, wzmocniono Dyrekcją dwoma delegatami nie z grona Członków Rady Nadzorczej, ale z po za niej — z grona Członków Towarzystwa — i nareszcie oznaczono minimum Członków do uchwalania na Zgromadzeniach walnych na 50, a nie na 30, jak projekt obejmował.

Reszta zmian mniej ważnych przeszła zgodnie z wnioskami pojedynczych członków — walka się skończyła — nikt nie zginął, i zaledwie parę ambicyi tylko z lekka podrapanych zostało.

Nie mogę pominąć tego szczerzego entuzjazmu, jaki towarzyszył wyborowi Dyrektora Rozwadowskiego, który w najcięższej chwili podejmując trudną pracę — słusznie otrzymał wyraz takiego uznania, jaki rzadko kogo spotyka! Nie wypada, jak tylko życzyć nowo powołanym organom Towarzystwa — „szczęść Boże“.

Dalsze reformy i przystąpienie do Związku stowarzyszeń — przyjdą same ze siebie, a my cieszyć się będziemy, gdy na pierwszym zgromadzeniu we Lwowie ujrzymy i delegata Towarzystwa Zaliczkowego Krakowskiego, odrodzonego jak Feniks z popiołów.

Przewodniczył obradom Dr. Faustyn Jakubowski, jako wiceprezes Towarzystwa — a chociaż wstępnie przemówieniem nieco naciągnął stronę — wyrażono mu ogólne podziękowanie za niestrudzoną pracę, jaką podejmował, broniąc Instytucji i niezrażając się żadnymi trudnościami.

Wojciech Biechoński.

(Nowo wybrana Rada Nadzorcza ukonstytuowała się dnia 29. kwietnia b. r. Prezesem Towarzystwa wybrany został Dr. Adam Asnyk, wiceprezesem p. Szukiewicz.

Przyp. Redakcyi „Związku“.

Ruch stowarzyszeń.

Kwestya stemplowania ksiąg stowarzyszeń. Otrzymujemy następujące pismo od jednego ze stowarzyszeń: „Kwestya stemplowania ksiąg jest jeszcze zawsze sprawą, która nie daje spokoju c. k. władzom skarbowym, a stowarzyszenia nabawia niepotrzebnych korowodów pomimo, że zdawałoby się, iż wskutek wejścia w życie ustawy z dnia 21. maja 1873. rzecz została ostatecznie załatwioną.

O podleganiu ksiąg Stowarzyszeń należytości stęplowej orzeka §. 2. powołanej ustawy. O ile księgi te służą do zapisu interesów, zawieranych z członkami, są one wolne od stempla, o ile zaś służą do zapisu interesów, zawieranych z nieczłonkami, podlegają opłacie stempla według przepisu §. 11. ustawy 29. lutego 1864. O stosowaniu całém tegoż przepisu rozstrzyga rodzaj interesów, przez Stowarzyszenia przedsiębranych.

Ciekawie zaś tłómaczy przepis dotyczący lwowska powiatowa dyrekcja skarbowa. Oto nie pyta ona, z kim i jakie pewne towarzystwo robi interesa, ale żąda przedłożenia wzorów druków, na księgi używanych, i te wzory mają jęj dać wyobrażenie o rodzaju interesów! Jak gdyby wzór druku n. p. na księgę pożyczek (o którą tu głównie się rozchodzi) wypowiadał, czy pożyczający są członkami stowarzyszenia, lub nimi nie są“.

(Lwowska pow. c. k. Dyrekcya Skarbu rzeczywiście żąda przedkładania wzorów tych ksiąg, lecz czyni to nieprawnie i zapewne w skutek błędnej interpretacji §. 8. ustawy z 21. maja 1873., który orzeka: że formularze wolnych

z resztą od należytości stęplowej dokumentów, o których §. ten mówi, (rozumiemy tu deklaracye przystąpienia, wykazy umorzenia, proźby o pożyczki, prolongaty, asygnaty poboru i wypłaty, i t. d.) — a więc nie ksiąg, o których mówi §. 2. ustawy — mają być przed ich wprowadzeniem władzy skarbowej do zbadania przedkładane.)

Z powodu sprawozdań rocznych nasuwa nam się kilka uwag, których tu pominąć nie możemy:

1. Błędem jest, że niektóre towarzystwa umieszczają w stanie czynnym bilansów swoje roczne wkładki do Związku stowarzyszeń pod tytułem „udział w Związku“. Statut Związku nie zna udziałów, a roczna do Związku wkładka idzie na utrzymanie tegoż Związku, a zatem należy do rachunku strat dotyczącego płacącego towarzystwa.

2. Ustawa z 9. kwietnia 1873. D. z. p. p. 70. nie ustanawia przy towarzystwach żadnych komisarzy rządowych, dla tego ani ich zapraszać, ani przypuszczać nie należy. Tylko w bankach i kasach oszczędności są komisarze rządowi. Zgromadzenia publiczne według ustawy z 15. listopada 1867. podlegają dozorowi policyi (na prowincyi zastępuje ją starostwo), jednakże nasze stowarzyszenia nie podlegają tęg ustawie i temu nadzorowi. Dla tego o naszych zgromadzeniach nie uwiadamy władzy, ani tęg jęj nadzoru nie potrzebujemy. Jeżeli niektóre towarzystwa (przynajmy się otwarcie!) z próżności zapraszają, i przedstawiają c. k. komisarzy rządowych, to źle mogą się nam kiedyś przysłużyć — bo czasy się zmniejszają! Przypominamy tylko, że pod zaborem Pruskim właśnie teraz walczyć muszą stowarzyszenia zarobkowe i gospodarze z władzami policyjnemi, aby je z pod opieki na zgromadzeniach nwołniono.

3. Należy w sprawozdaniach naszych unikać zbyt napuszonych „ekonomicznych“ elokubracyi, bo z temi nam nie bardzo do twarzy, a często się nie udają.

4. Nie radzimy tym Dyrekcjom czynić wniosków na uznanie dla Rady nadzorczej, a Radom vice versa dla Dyrekcji, gdzie w Dyrekcji przewodniczącym jest ojciec, a w Radzie syn sekretarzem, albo starać się przynajmniej wypada, aby takie wzajemne pochwały nie wnoszono na jedném i tęg samém posiedzeniu, bo to trochę — zabawne.

Kandydat, życzący sobie wyrobić posadę przy młodém stowarzyszeniu zaliczkowém, raczy się zgłosić do redakcyi.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych za r. 1880.

Kraków. Towarzystwo zaliczkowe stow. zar. z nieogr. poręką. Rachunek zysków i strat. Przychód: Proc. przeniesione z pierwszych 8. miesięcy 1880. 2.248·06; proc. pobrane 3.513·74; odpis podatku dochod. z r. 1877 1.067·25; odpis podatku zarob. z r. 1880 105·—; razem 6.934·05. Rozchód: Proc. przen. w r. 1881. 1.281·70; wpływ na proc. zaległe 311·39; Proc. wypłac. od wkładek 1.360·62; proc. wypł. od reeskont. 122·29; proc. zwróc.

126·45; proc. skapital. 1.773·16; fund. na podatki 205·25; koszta admin. 1.696·36; 2% z użycia inwent. 21·19; zysk 35·63; razem 6·934·05. Bilans. Stan czynny: gotówka z 31. grudnia 1880. 3.154·97; weksli eskont. 106.866·44; Proc. zaległe 4.037·07; zaliczki na pensye i skrypta 286·50; koszta prawne zaległe u członków 5.223·18; inwentarz 1.038·40; papiery wartościowe 732·13; część kosztów adm. należna r. 1881. 300·—; prelim. Dubiosa 957·07; razem 122.595·76. Stan bierny: proc. przen. w r. 1881. 1.281·70; udziały członków 40.861·93; wkładki na rachunek bieżący 68.319·68; reeskont 8,852·—; podatki zaległe (rezerwa po rok 1878) 3.244·82; zysk 35·62; razem 122.595·76.

Milówka. Stowarzyszenie oszczędności i pożyczek „Opatrzność“. Rachunek zysków i strat. Stan czynny: z rach. odsetek 925·52; odsetki należne stow. za r. 1880. 36·87; odsetki zapł. za r. 1881. 46·17; razem 1.008·56. Stan bierny: z rach. wyd. zarządzenia 312·44; odsetki naprzód pobrane 344·77; odsetki od stow. za r. 1880. należne 15·75; czysty zysk z końcem r. 1880. 335·60; razem 1008·56. Bilans. Stan czynny: na pożyczk. udz. na skrypta 15.587·44; na pożyczk. udz. na weksle 1.342·—; koszta załóż. i urządz. 106·65; wydatki zwrotne 41·68; ruchomości 9·85; odsetki należne stow. 36·87; odsetki zapł. na r. 1881. 46·17; gotówka kasowa z końcem r. 1880. 422·19; razem 17.592·85. Stan bierny: fundusz rezerwowy 398·98; udziały członków 2.773·58; wkładki na książk. oszcz. 10.224·17; pożyczki przez stow. zaciągn. 3.500·—; odsetki naprzód pobr. 344·77; odsetki za r. 1880 od stow. należne 15·75; czysty zysk za r. 1880. 335·60; razem 17.592·85. Ogólny obrót kasowy 58.222·80.

Stary Sącz. Towarzystwo zaliczkowe. stow. zar. z ogr. por. Bilans. Stan czynny: pożyczk. udz. człon. Tow. 32.989·—; koszta urządz. 143·76; pożyczk. udz. w kasie z końcem r. 1880. 1.019·55; razem 34.152·31. Stan bierny: udziały członków 14.055·27; wkładki oszczęd. 17.331·98; fund. zapasowy 507·30; dywidenda dla członków Towarz. 10% od udziałów 1.358·48; tantjema dla dyrekcji 177·50; remuneracya dla komisji skontrolującej 30·—; procenta na r. 1881 pobrane 620·78; rezerwa na podatki 71·—; razem 34.152·31. Ogólny ruch kasowy w r. 1880, 155.754·52. Liczba członków 145.

Maków. Stowarzyszenie pożyczkowe „Wzajemna pomoc“. stow. zar. z nieogr. poręką. Rachunek strat i zysków. Stan czynny: z rachunku pożyczek —74; odsetki pobrane i wypłacono 5 024·22; odsetki zaległe 230·33; koszta prawne i zwrotne 4·81; zysk z r. 1879. 65·87; razem 5.325·97. Stan bierny; odsetki pobrane i wypłacone 1.651·98; 10% kosztów założenia i urządzenia 42·09; koszta zarządu 255·62; koszta prawne i zwrotne 2·18; odsetki naprzód pobrane 1.937·49; podatki 119·67; zysk z r. 1880. 1.316·94; razem 5.325·97. Bilans. Stan czynny: pożyczki członków 36.641·72; druki 80·—; koszta założenia i urządzenia 378·85; koszta prawne i zwrotne

75·89; rachunek wzajemny kas Towarzystwa 300·—; odsetki zaległe 230·33; gotówka z d. 31. grudnia 1880. 109·33; razem 37.816·12. Stan bierny: fundusz zapasowy 801·31; udziały członków 3.821·51; wkładki na oszczędność 29.926·36; odsetki naprzód pobrane 1.937·49; fundusz rozporządzalny 12·51; zysk z r. 1880. 1.316·94; razem 37.816·12. Ogólny ruch kasowy 129.316·62. Liczba członków 680.

Rudki. Towarzystwo zaliczkowe, stow. zar. z ogr. poręką. Rachunek strat i zysków. Straty: z rach. proc. zostaje 1.720·01. Zyski: na pokrycie kosztów administracyi 846·50; częściowe pokrycie kosztów założenia i sprzętów 40·—; różnica 833·51; razem 1.720·01; czysty zysk 833·51 Bilans. Stan czynny: gotówka z końcem r. 1880. 1.272·47; kapitał lokowany 2.000·—; pożyczki udzielone 29.536·53; procenta zwłoki za r. 1880. 468·05; procenta od kapitałów lokowanych 53·05; zaliczki procesowe 143·38; wartość sprzętów 175·00; razem 33.648·48. Stan bierny: udziały członków 6.801·65; wkładki na rachunek bieżący 17.436·06; pożyczki własne 5.950·—; procenta na r. 1881. pobrane 1.114·01; proc. od pożyczek własnych 402·96; fundusz rezerwowy 888·52; dywidenda z lat poprzednich 221·77; czysty zysk 833·51; razem 33.648·48. Ogólny obrót kasowy w r. 1880, 105.800·30. Liczba członków 693.

Zbaraż. Towarzystwo zaliczkowe, stow. zar. z nieogr. poręką. Rachunek strat i zysków. Winien: proc. wypłacone 3.981·44; proc. naprzód pobrane na r. 1881. 656·33; koszta administracyi 1.153·97; 10% wartość inwent. 34·68; czysty zysk za r. 1890. 882·54; razem 6.708·96. Ma: proc. pobrane 4 246·05; proc. naprzód wypłacone 202·21; proc. należące się po koniec grudnia 1880. 2.260·70; razem 6.708·96. Bilans. Stan czynny: gotówka z d. 31. grudnia 1880. 612·54; pożyczk. udz. członkom na skrypta i weksle 31.314·34; pożyczk. udz. na zastawy 300·45; proc. na r. 1881. naprzód wypł. 202·21; proc. należące się po koniec grudnia 1880. 2.260·70; koszta procesu do zwrotu 663·79; wartość inwentarza po strąceniu 10% 312·21; kapitały ulokowane 198·67; razem 35.864·91. Stan bierny: udziały członków 11.899·14; wkładki na rachunek bieżący 3.330·68; wierzyciele wekslowi 16.653·98; proc. na r. 1881. naprzód pobrane 656·33; fundusz rezerwowy 2.442·24; czysty zysk 882·54; razem 35.864·91. Ogólny obrót kasowy 157.699·08.

Bochnia. Towarzystwo zaliczkowe, stowarzyszenie zar. z nieogr. por. Rachunek strat i zysków. Straty: Odsetki naprzód pobrane 463·12; odsetki należne od wkładek oszczędności 14·17; 10% kosztów założenia i ruchomości 60·67; czysty zysk z końcem 1880. r. 166·79; razem 704·75. Zyski: z rachunku odsetek 666·51; odsetki naprzód wypłacone 35·12; odsetki należące się Towarzystwu za r. 1880 3·12; razem: 704·75. Bilans. Stan czynny: na pożyczkach udzielonych na skrypta i weksle

11.956·47; na pożyczkach udzielonych na zastawy 155·83; odsetki naprzód wypłacone 35·12; odsetki należące się po koniec r. 1880. 3·12; Koszta załóż. i ruchomości 546·07; Gotówka 31. grudnia 1880. r. 81·48; razem 12.778·09. Stan bierny: udziały wpłacone 2.910·01; wkładki na książeczki oszczędności 3.110—; pożyczki zaciągnięte 5.700—; odsetki naprzód pobrane 463·12; odsetki należne od wkładek 14·17; fundusz rezerwowy 414—; czysty zysk z końcem 1880. r. 166·79; razem 12.778·09. Ogólny ruch kasowy 40.514·98. Liczba członków 412.

Bóbrka. Towarzystwo zaliczkowe, stow. zar. z nieograniczoną poręką. Rachunek strat i zysków. Straty: procenta wypłacone 1.221·62; procenta naprzód pobrane 727·40; koszta administracji 237·68; 10% za zużycie inwentarza 14·45; czysty zysk 661·76; razem 2.862·91. Zyski: procenta pobrane 2.316·91; procenta naprzód wypłacone 57·84; procenta zaległe 488·16; razem 2.862·91. Bilans. Stan czynny: pożyczki udzielone na skrypta i i weksle 19.819·23; pożyczki na zastawy 23·70; procenta naprzód wypłacone 57·84; procenta zaległe 488·16; wartość mobiliów po straceniu 10% zużycia 130·04; gotówka 379·50; razem 20.898·47. Stan bierny: udziały członków 3.020·76; wkładki na rachunek bieżący 6.620·76; wierzyciele weksłowi 8.590—; procenta naprzód pobrane 727·40; fundusz rezerwowy 823·65; rezerwa podatkowa 360·05; rezerwa na możliwe straty 94·09; zysk z r. 1880. 661·76; razem 20.898·47. Ogólny ruch kasowy 137.080·48. Liczba członków 199.

Cieszanów. Towarzystwo zaliczkowe, stowarzyszenie zar. z nieogr. por. Rachunek strat i zysków. Straty: odsetki 1.702·84; odsetki za rok następny wybrane 485.—; odsetki za rok ubiegły należne 278·22; koszta administracyjne 299·91; czysty zysk 1.841·16; razem 4.607·13. Zyski: odsetki 3.200·95; odsetki za rok ubiegły należne 1.406·18; razem 4.607·13. Bilans. Stan czynny: pożyczki na skrypta i weksle 39.263·21; pożyczki na zastawy 2.264·34; odsetki należne 1.406·18; koszta sądowe 104·30; gotówka 618·02; razem 43.656·05. Stan bierny: udziały członków 16.795·32; wkładki na rachunek bieżący 21.610·07; wierzyciele weksłowi 2.000—; odsetki za rok następny wybrane 485.—; fundusz rezerwowy 924·50; czysty zysk 1.841·16; razem 43.656·05. Obrót kasowy 145.994·20. Liczba członków 862.

Limanowa. Towarzystwo zaliczkowe, stow. zarejstr. z por. nieogr. Rachunek strat i zysków. Straty: procenta wypłacone 4.382·28; procenta naprzód pobrane 590·81; koszta administracyjne 1.049·95; czysty zysk 1.368·50; razem 7.391·54. Zyski: procenta pobrane 7.150·30; procenta naprzód zapłacone 241·24; razem 7.391·54. Bilans. Stan czynny: gotówka 419·80; pożyczki 74.114·89; procenta naprzód zapłacone 241·24; inwentarz 442—; za-

liczki procesowe 29·80; w rachunkach z Towarzystwem Wzaj. kredytu i z Patronatem Związku 2.564·06; razem 77.811·79. Stan bierny: udziały członków 22.339·95; fundusz rezerwowy 1.284·11; pożyczki 30.372—; wkładki na rachunek bieżący 21.856·42; procenta naprzód pobrane 590·81; czysty zysk 1.368·50; razem 77.811·79. Ogólny ruch kasowy 565.646·86. Liczba członków 721.

Sokal. Towarzystwo zaliczkowe, stow. zar. z ogr. poręką. Rachunek strat i zysków. Straty: procenta wypłacone w r. 1880. 2.989·34; proc. pobrane na r. 1881. 1.010·38; proc. za r. 1879. zaległe a w r. 1880. pobrane 1.204·57; proc. w r. 1879. na 1880. wypłacone 360·39; koszta administracji 1.618·55; zysk za r. 1880. 1.391·17; razem 8.574·40. Zyski: proc. pobr. w r. 1880. 6.298·29; proc. pobrane w r. 1879. na 1880. 644·05; proc. wypłacone w r. 1880. na 1881. 365·91; proc. zał. za r. 1880. 1.296·15; razem 8.574·40. Bilans. Stan czynny: pożyczki 63.377·55; procenta przenośne 1.662·06; zaliczka zwrotna 100—; koszta procesowe do zwrotu 17·97; gotówka z r. 1880. 29·86; razem 65.187·44. Stan bierny: udziały członków 12.067·96; wkładki na rachunek bieżący 25·852·10; długi towarzystwa 23.773·83; procenta przenośne 1.010·38; fundusz rezerwowy 1.092—; zysk za r. 1880. 1.391·17; razem 65.187·44. Ogólny obrót kasowy 105.207·34. Liczba członków 459.

Strzyżów. Towarzystwo zaliczkowe i kredytowe, spółka zar. z nieogr. por. Rachunek strat i zysków. Straty: inwentarz 10·05; odsetki 1.052·80; podatki rządowe 454·06; nadwyżka 586·06; razem 2.102·96. Zyski: 2.102·96; razem 2.102·96. Bilans. Stan czynny: gotówka 101·88; pożyczki na skrypta i weksle 21.792—; pożyczki na zastawy 129—; inwentarz 90·49; odsetki 168·26; Zaliczki na koszta prawne 124·32; razem 22.405·95. Stan bierny: udziały 3.696·64; wkładki oszczędności 16.879·68; fundusz rezerwowy 1.085—; odsetki 158·58; nadwyżka 586·05; razem 22.405·95. Ogólny ruch kasowy 169.930·46. Liczba członków 289.

Podgórze. Stowarzyszenie pożyczkowe i oszczędności „Wzajemna pomoc” stow. zar. z nieogr. poręką. Rachunek strat i zysków. Straty: procenta za r. 1880. wypłacone 762·42; 10% z kosztów załóż. i urządz. 61·36; koszta administracji 251·33; czysty zysk 123·46; razem 1.198·57. Zyski: procenta za r. 1880. pobrane 1.133·37; wydatki zwrotne 65·20; razem 1.198·57. Bilans. Stan czynny: kasa w gotówce 107·52½; udział nasz w związku 20—; pożyczki udzielone członkom na weksle 8.701·96; pożycz. udziel. czł. na skrypta 6.488·29; pożycz. udziel. czł. na zastawy 102—; koszta założenia i urządz. 552·25; koszta administracji 31—; Wydatki zwrotne 32·10; proc. zwłoki za r. 1880. 34·45; proc. wypłacone w r. 1881. 39·02; razem 16.108·59½. Stan bierny: fundusz zapasowy 302—; udziały czł. 2.106·57; wkładki oszcz. 6.750·88½; wierzyciele weksłowi 5.980—; proc. za r. 1881. pobr. 836·68; czysty zysk 123·46; razem 16.108·59½. Ogólny obrót kasowy 61.484·52. Liczba członków 285.